

Z našich revuí.

VOJENSKA VÝCHOVA, roč. VII., čís. 7.

Ppor. v zál. JUDr. Karel Dušek: Záložní důstojník a armáda.

Zajímavá úvaha z pera zál. důstojníka, již přispěl do vojenské literární soutěže, uspořádané odbočkou Svazu čs. důstojnictva v Hradci Králové, je rozdělena na několik částí: „Úprava činné služby“, „Výchova zál. důstojníků“, „Výchova zál. důstojníků za presenční služby“, „Zál. důstojník v záloze“.

V části první staví se za požadavek zkrácení presenční služby zvláště u maturantů a zhodnocení vojenské činné služby v občanském povolání.

V obou druhých částech o výchově záložních důstojníků rozbírá kriticky požadavky, kladené na příštího zál. důstojníka, jakož i učebnou osnovu a důležitost jednotlivých předmětů, jimž se vyučuje ve školách pro výchovu důstojníků v záloze. Při této příležitosti dotýká se naléhavé otázky učebnic pro tyto školy. Vytýká, že se zanedbávala pedagogická a mravní výchova frekventantů. Pedagogickou výchovou rozumí autor praktické návody pro postup při výcviku a výchově, již, jak zkušenosti u vojenských těles ukazují, vskutku naši absolventi postrádají. Pro dobu pobytu zál. důstojníků u pluku, zvláště pak po skončení závěrečných cvičení a po absolvování praktické zkoušky na důstojníka v záloze doporučuje autor zaměstnání, hlavně cvičení aplikační, aby opakováním své znalosti utvrzovali, prohlubovali a udrželi na žádoucí výši. Co se týká společenské výchovy zál. důstojníků a jejich poměru k aktivním druhům, bylo by si přáti, aby slova autora nalezla hojně ohlasu v řadách důstojníků v záloze.

Kpt. Fr. Kalina, děl. pl. I: Jak postupovat při výcviku absolventů školy pro důstojníky lehkého dělostřelectva v záloze po jejich návratu ze školy.

Vděčný námět, bystře a věcně zpracovaný. Redakce vhodně zařadila za sebou dvě úvahy, záložního a aktivního důstojníka o témže předmětu, takže je tato otázka různými myšlenkovými pochody osvětlena z různých stran.

I v článku kpt. Kaliny nalézáme touž snahu, o níž se zmiňoval autor předchozího článku, vytěžit z poměrně krátké doby intenzivním, praktickým výcvikem pro intelektuálně vyspělý dorost v řadách zál. důstojníků co nejvíce. Vzhledem k zaneprázdnění velitele baterie přenáší značnou část této výcvikové činnosti na instruktora velitele kursu v rámci vojskového tělesa, resp. oddílu. Takové kursy navrhuje celkem 4, a to: ihned po příchodu ze školy u pluku společný výcvik (týden až čtrnáct dní) v činnosti mířiče a dělovoda k doplnění, usměrnění a sjednocení výcviku mířiče a dělovoda. V období dalším až do závěrečných cvičení kurs u pluku o činnosti patrače, I. důstojníka, o styčné a spojovací službě, o orientaci v terénu. Účelem jeho by bylo školiti absolventy, jakož i důstojníky v záloze, konající cvičení ve zbrani, v úloze patrače, velitele čety a I. důstojníka. Dále navrhuje autor, aby po závěrečných cvičeních byl organisován asi čtrnáctidenní společný výcvik u pluku, sloužící k rekapitulaci nebo k opravě poznatků a zkušeností ze závěrečných cvičení a zároveň k přípravě pro praktické zkoušky na důstojníka v záloze. A konečně po celou dobu služby u baterie soustavný společný výcvik v jízdě koňmo, řízený důstojníkem, určeným velitelem pluku.

Mimo tyto kursy účastní se absolventi veškerého zaměstnání se svou baterií a v době po závěrečných cvičeních jsou přítomni i na zaměstnání důstojnickém, aby se vžili a utvrdili v své úloze velitele čety. V posledních dvou měsících seznámí je velitel baterie s hospodářskou službou u setniny.

Mjr. gšt. F. Rossmanith: O důležitosti služeb s hlediska velitelského.

Celá studie ve všech třech svých kapitolách vyznívá ve varovné upozornění: „Nepřezírat služeb!“ Aby autor dokázal význam služeb v úspěšném vedení boje, uvádí jednak historickou osobnost Napoleonovu, jednak příklady ze světové války (francouzská organisace zásobování u Verdunu, rakouský postup na Valjevo, italský ústup u Soče).

Důležitá není jen činnost služeb sama, nýbrž i úzká kooperace služeb a zbrani, diktovaná jednotnou vůlí, předvídací a řídicí operace, a řízení po stránce technické, jež je vedeno svědomitou péčí o blaho bojujících vojsk.

škpt. Jaroslav Netušil: Pěchota a obrněné automobily.

Autor jako velitel cyklistické roty uvažuje o možnosti čelit největšímu protivníkovi cyklistických jednotek, obrněným automobilům, a probrav všechny dosavadní nedostatečné prostředky obranné, řeší problém psychologicky: „Náhlé objevení obrněných aut budí strach a nerozhodnost, z čehož pak nastává nepořádek a panika. Odstraňme strach a nerozhodnost a nebude pak nepořádku ani paniky!“

V další stati pak podává tento návod: Nejlepším prostředkem je výcvik. Hraničářské a horské prapory mají nákladní automobily, u pěších pluků mohou být snad vypůjčeny od dodavatelů voj. záležitostí. Jednoduchou adaptací pomocí vyřazených prostěradel nebo vozových plachet dodá se tomuto mírovému prostředku dopravnímu vzezření bojového vozu, vyzbrojeného kulometem. Častými cvičeními, spojenými s náhlými přepady a nájezdy tohoto improvizovaného obrněného automobilu je třeba naučiti vojiny, aby s možností nájezdu obrněného vozu počítali vždy a všude, aby se naučili podle toho pozorovat a pátrat, aby objevení auta nebylo pro ně překvapením, jež zbavuje schopnosti reakce, nýbrž právě aby mu dovedli úspěšně čelit. Vzhledem k svým redukováným možnostem pozorovacím a střeleckým není obrněný automobil tak nebezpečným nepřítelem, jak se na první pohled zdá. Průraznými střelami kulometů, doprovodnými děly lze se mu bránit s plným zdarem; jednotky postrádající těchto prostředků aktivní obrany využitím dobrého krytu nebo skrytu a rozptýlením v terénu zabrání mu i pouhou pasivní činností v provedení úkolu.

Číslo 8.

škpt. gšt. Fr. Podroužek: Úvahy o výcviku.

Autor řeší v své úvaze dvě výcvikové otázky: tvoření výcvičných skupinek a mechanisaci základních pohybů a úkonů. Pokud jde o první otázku, doporučuje ji řešit psychotechnickými zkouškami za spolupráce voj. lékařů; v druhé pak žádá zmechanisování „všeho, co se dá v technickém výcviku zmechanisovat“.

škpt. Emanuel Špírek: Střelecký výcvik.

Článek se snaží pomoci nedostatkům střeleckého výcviku, jejichž pramen vidí autor v nesprávné organizaci střeleckého výcviku. Především žádá, aby každý důstojník byl sám dobrým střelcem a dovedl tedy poradit vojínům, jak odstranit chybu. Spuštění a odhled jsou nejdůležitějšími výkony, ale nebývá jim vždy věnována dostatečná pozornost a doba k procvičení. Jako dobrou pomůcku k podnícení úspěšné závadivosti a řetěznosti doporučuje vyvěšovat na chodbách diagramy výsledků střelby, doplňované po každé střelbě.

Npor. Emil Novotný: Instruktorova příprava.

Hlavní příčinou obtíží ve výcviku je nedostatečná příprava instruktorů a proto autor podává návod, jak se připravovat.

Horský-Fric: Jak připravit nováčka k polní službě jezdecké.

Vycházejíce od úkolů, které jezdeckému ukládá moderní boj, uvažují autoři o tom, jaké požadavky vyplývají z toho pro výcvik v prvním jeho období (1/10—1/12). Jsou to po celou dobu výcviku péče o koně a technika pohybu koňmo, které jej zcela prostupují a jež značným vlivem působí i na další požadavky, jakož i průběh a výsledky výcviku.

V další části článku podávají autoři přehled výcviku jednotlivce a pokyny pro výcvik v jednotlivých úkolech, které izolovanému jezdci v boji připadnou.

Plk. Karel Dašek: Přerušování boje — odpoutání od nepřítele — ústup.

Studie této nesnadné bojové fáze je rozdělena na dvě části; druhá vyjde v příštím čísle „Vojenské výchovy“.

V první části zdůrazňuje autor především svrchovaně odpovědnou a delikátní úlohu velitelů malých jednotek při provádění ústupové akce, aby bylo zajištěno její

promyšlené řízení. Velitel, vydávající rozkaz k ústupu, musí naříditi: čas a směr ústupu, cíl anebo místo po ústupu a úkol na určeném ústupovém cíli. I když situace nebo čas nedovolí vydati úplný rozkaz, musí vždy býti udán směr a cíl ústupu.

Provedení ústupu je dáno způsobem odpoutání od nepřítele — určení záštity a jednotek odpoutávajících se — ústupovým směrem a shromaždištěm (cílem) po ústupu. Mimo to musí velitel malé jednotky, rotou počínaje opatřiti ji po stránce materiální tím, že vykoná včasná opatření pro zásobování a odsun. Aby se ústup dál podle plánu, je povinností velitelů malých jednotek zajistiti ústup předních částí podporou zadního sledu, zajistiti ochranu boků a udržovati styk se sousedy.

Škpt. J. Tureček: Cvičení na plastickém stole.

Autor jako dlouholetý velitel roty nabyl opačných zkušeností při použití plastického stolu, nežli co předvidá sl. předp. „Š-II-4“. Odmítá tedy znázorňovati na plastickém stole určitý výsek terénu z plánu nebo z mapy a doporučuje, aby terén byl modelován ve velkém měřítku, s hlavními charakteristikami, což nedá mnoho práce a hodí se pro okamžitou situaci, již chce vytvořiti. Odmítá součinnost mužstva, tvrdě, že sotva bude u roty několik jednotlivců, kteří dovedou poměr zmenšení pochopiti a prováděti modelováním.

Na otázku, s kým konati cvičení na plastickém stole, odpovídá v duchu svých dříve uvedených názorů. Budou to tedy velitelé malých jednotek, roje, družstva, čety, kteří se ho zúčastní, aby se zdokonalili v rozkazovací technice a v řešení drobných bojových momentů.

Pokud jde o řízení cvičení na plastickém stole, podává autor několik metodických pokynů, odůvodňuje je zkušenostmi řadového důstojníka.

Por. inž. R. Kinský: Účinek bojových plynů na koně.

Ochrana koně proti bitevním plynům může býti individuální nebo kolektivní. Individuální se provádí pomocí masek, bot (proti lepkavým plynům) a koná se v první linii. Ochrana musí zahrnovati nejen koně samotny, ale i krmivo a vodu k napájení. — Zasažené koně je nutno rychle ošetřiti a odvésti z ohroženého pásma.

Škpt. J. Smazal.

Z cizích revuí.

REVUE D'INFANTERIE, 1930. Říjen, listopad, prosinec (čísla 457—459).

V těchto číslech uveřejnila Revue d'Infanterie obsáhlou a velmi důkladnou i zajímavou studii mjr. gšt. Koeltze o operacích I. německé armády (von Kluckovy) v bitvě na řece l'Oureq r. 1914 (bitva na Marně). Jako v dřívějších svých studiích o německé armádě r. 1914, užívá autor i zde výhradně německých pramenů. Operace na francouzské straně ličí jen potud, pokud je toho nezbytně potřeba k porozumění operacím německým a aby bylo jasně vidět, které jednotky a kdy i kde spolu bojovaly. Četné náčrtky, mapy i fotografie nejvýznačnějších bojišť, které nám dovoluji učinit si jasnou představu o terénu, na němž se boj vedl, činí studii velmi přehlednou.

Z velmi objektivní autorovy práce odnášíme si však zajímavý poznatek: že totiž nelze slepě věřiti německému oficiálnímu dílu o světové válce (Der Weltkrieg) a že autor tohoto díla ve snaze upozorniti na světlé stránky a potlačit temné stránky německých operací, neváhal vědomě obejiti historickou pravdu. V situacích a mapách k bitvě na Ourcu nejsou na př. všechny jednotky zakresleny v situaci, vztahující se na touz hodinu, nýbrž na různé hodiny, čímž se ovšem situace úplně skresluje. Nutno se tedy při čtení německého oficiálního díla předem vyzbrojit náležitou dávkou kritičnosti. Jinde je to ovšem dílo cenné a poměrně hodně objektivní.